

Dosarul nr. 2ra-898/2021

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (jud. A. Romanăș)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Simion Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Lungu împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” cu privire la încasarea remunerației, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Simion Lungu și a fost menținută hotărârea din 29 mai 2020 a Judecătoriai Orhei, sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 26 martie 2019 Simion Lungu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” cu privire la încasarea remunerației, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în luna decembrie 2017 a fost angajat în cadrul ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” în calitate de expert zootehnician pe raionul Orhei, cu un salariu lunar de 1800 de lei.

A susținut reclamantul că, în atribuțiile sale de serviciu intră pregătirea și desfășurarea odată la 4 luni a traseelor de aprovizionare a operatorilor pentru însămânțarea artificială din sate cu material seminal congelat, azot lichid și materiale consumate. Pregătirea și desfășurarea traseelor era însoțită de consultări cu operatorii și colectarea de la ei a informației privind necesarul de masă seminală congelată și consumate, formarea și sistematizarea comenzilor, pregătirea comenzii pe întreg raionul și înaintarea acesteia către oficiul central din sat. Maximovca, după care avea loc desfășurarea traseului, care consta în deplasarea în fiecare sat pentru aprovizionarea cu materialele comandate. Pentru materialele și serviciile realizate, din suma totală de realizări experților raionali li se remunera 30%. În acest mod, a

relevat că, a pregătit, desfășurat și finalizat traseul din luna martie 2018, iar suma meritată i-a fost achitată integral conform calculului.

A relatat reclamantul că, la data de 21 mai 2018, încălcând înțelegerea anterioară, fără a solicita părerea sa și fără obținerea acordului său, în mod abuziv și unilateral, administratorul ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”, Vasile Harea a emis ordinul nr.74 prin care l-a obligat să ia sub răspundere raionul Rezina, pe care l-a refuzat, iar ca urmare pe parcursul aproximativ a două săptămâni, la indicațiile lui Vasile Harea, în permanență era telefonat de colaboratorii ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”, care îi cereau să administreze raionul dat. A considerat reclamantul, că neacceptarea de către acesta de a administra sectorul suplimentar propus, a constituit motiv de răzbunare din partea angajatorului, care a generat încălcările invocate și discriminarea sa.

În continuare, reclamantul menționează că, în luna iunie și ulterior în luna octombrie 2018, conform ordinelor administratorului a pregătit și desfășurat al doilea și respectiv al treilea traseu, însă administratorul Vasile Harea, fiind în continuu acces de răzbunare, nu a permis contabilității să-i calculeze și să-i achite sumele care i se cuveneau, cu toate că lucrul a fost executat.

La fel, reclamantul a făcut referire la faptul că întrucât activitatea experților zootehnicieni este legată de multiple și permanente deplasări prin toate satele din raion, aceștia sunt dotați cu automobile de serviciu de model „NIVA”, motiv din care i s-a repartizat și lui un atare automobil, dar nu a putut să-l utilizeze din cauza stării tehnice. Or, distanța de la Chișinău până la Brăviceni, ce constituie 90 km, a parcurs-o în 4 ore, cheltuind mai mult de jumătate de rezervor de benzină. Despre faptul dat a informat angajatorul, iar ca urmare sa convenit să folosească automobilul personal contra unei remunerații, care la fel nu a fost achitată. În acest sens, a indicat că pentru deschiderea unui punct de însămânțări artificiale în satul Biești, a procurat benzină în sumă de 300 de lei, pentru transportarea utilajului și materialelor de la oficiul central până la Biești, prezentând dovada cheltuielilor suportate în suma de 300 de lei pentru combustibil, fiindu-i refuzată însă restituirea cheltuielilor.

A solicitat Simion Lungu încasarea de la ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” achitarea remunerației pentru traseele desfășurate în mărime de 9387 de lei, dintre care pentru luna iunie suma de 5508 lei și pentru luna octombrie suma de 3879 de lei, repararea prejudiciului material pentru acordarea angajatorului a serviciilor de transport cu automobilul personal și restituirea sumei de 300 de lei cu titlu de cheltuieli pentru deschiderea punctului de însămânțare.

La 13 decembrie 2019, Simion Lungu a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat instanței de judecată încasarea de la pârât în beneficiul său a compensației pentru utilizarea și uzura automobilului în mărime de 13000 de lei și suma de 7000 de lei cu titlu de paguba morală (f.d.-174, vol. I).

Prin hotărârea din 29 mai 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, acțiunea depusă de Simion Lungu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 09 iunie 2020 Simion Lungu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Simion Lungu și a fost menținută hotărârea din 29 mai 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a concluzionat că Simion Lungu prin acțiunile sale a admis încălcarea dispozițiilor contractului individual de muncă și anume art.7 lit. a) și d) a contractului individual de muncă nr.63/17 din 13 decembrie 2017.

La fel, reclamantul a admis și încălcarea ordinului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova nr.242 din 15 noiembrie 2005 cu privire la aprobarea Regulamentului și formelor de documente tip de "însămânțare artificială a animalelor" (f.d.144), precum și ordinele cu privire la organizarea și prezentarea rapoartelor privind activitatea pentru anul 2018.

La fel, a stabilit instanța de apel că salariatului, ultimului i-a fost stabilit un salariu tarifar în valoare de 2100 de lei și până la 30% din volumul de realizări (încasări) a materialului seminal și consumate (pipete, citrat, mănuși), utilizate în procesul de însămânțare artificială, în funcție de rezultatele obținute și gradul de îndeplinire a planului (f.d.-6).

Aplicând prevederile art. 9 alin. (2) lit. a) și b), 45, 128, 129, 130, 137, 138 Codul muncii, Colegiul instanței de apel a concluzionat că, apelantului i-a fost achitat salariu pentru anul 2018, nefiind atestate careva pretenții la capitolul dat. Totodată, se confirmă că Lungu Simion nu a îndeplinit planul de însămânțări artificiale stabilit de angajator, fapt care a generat consecințele de rigoare, inclusiv referitoare la recompensa materială suplimentară pretinsă de către apelant.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță legal a respins pretenția apelantului cu privire la revindecarea sumei de 9387 de lei, cu titlu de spor la salariu, adică 30 % din volumul de realizări (încasări) a materialului seminal și consumate, utilizate în procesul de însămânțare artificială, deoarece nu a fost confirmată prin probe.

La fel, instanța de apel a concluzionat că este întemeiată soluția primei instanțe cu privire la respingerea pretenției cu privire la compensarea serviciilor de transport acordate intimatului cu automobilul personal în sumă de 29070 de lei și a prejudiciului material și compensației pentru exploatarea, întreținerea, uzura și reparația automobilului personal în mărime de 13000 de lei, deoarece, la caz, nu a fost stabilit nici un acord în sensul dat, care ar justifica afirmațiile reclamantului, precum că a folosit automobilul propriu în interes de serviciu.

A mai concluzionat instanța de apel că este justă concluzia primei instanțe și în partea respingerii cerinței cu privire la obligarea intimatului de a restitui suma de 300 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru deschiderea punctului de însămânțare Biești. În mod similar nu a fost probată cauzarea de suferințe morale prin acțiunile angajatorului, nefiind reținute careva încălcări ale administrației intimatului în speță.

La 01 aprilie 2021 și la 17 mai 2021, Simion Lungu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței

de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și procedurale, decizia contestată a fost emisă cu ignorarea totală a probelor, materialelor și documentelor din dosar. La fel instanța de apel a încălcat prevederile Codului muncii, Codului civil, și a codului penal și cu aprecierea eronată a prevederilor contractului individual de muncă.

Prin notificarea din 04 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 03 iunie 2021 ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de Simion Lungu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2021 a fost expediată părților la 07 aprilie 2021 (f.d. 67, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 01 aprilie 2021 de către Simion Lungu, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Simion Lungu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Simion Lungu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Simion Lungu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru